

POVODÍ VLTAVY

Povodí Vltavy
státní podnik
Holečkova 3178/8
150 00 Praha 5

TISKOVÁ ZPRÁVA

Dnes probíhá na vodním díle Lipno slavnostní setkání k 60. výročí jeho uvedení do provozu

Praha, 20. září 2019 – Letos je tomu právě 60 let od chvíle, kdy v roce 1959 se lopatky první turbíny vodního díla Lipno I poprvé roztočily a turbosoustrojí začalo dodávat do sítě první kilowatty elektrického proudu. Stalo se tak po desítkách let předchozích úvah a plánů na využití energetického potenciálu horního toku Vltavy a po 7 letech náročných stavebních prací, na kterých se podílelo na 32 tisíc pracovníků.

„Rád konstatuji, že vodní dílo Lipno spolu s podzemní vodní elektrárnou jsou v dobré kondici. Jedná se o jedinečná vodní díla, která velmi výrazně přispěla a i nadále přispívají k všestrannému rozvoji regionu Lipenska. Současně hraje vodní dílo Lipno významnou roli v ochraně před povodněmi i při řešení problémů spojených se suchem a s nedostatkem vody,“ konstatoval při dnešní příležitosti generální ředitel státního podniku Povodí Vltavy Petr Kubala, a dodal: *„V této souvislosti bych rád rovněž ocenil velmi dobrou spolupráci se skupinou ČEZ při využívání vodní energie, kterou nám vodní dílo Lipno poskytuje.“*

Vodní nádrž Lipno I tvoří největší vodní plochu v ČR, o velikosti 4 870 ha. Délka vzdutí je 42 km, největší šířka jezera je 5 km a délka břehu 150 km. Objem nádrže činí 309,5 mil m krychlových. Maximální hloubka je u hráze 25 m, průměrná hloubka je 6,5 m.

Horní tok řeky Vltavy je již od přírody velmi vhodný pro využití vodní energie. Představte si řeku, která na krátkém úseku mezi Lipnem a Vyším Brodem má výškový rozdíl 163 metry. Vltava na tomto místě sice vytváří bohatý meandr, takže její koryto tu měří 12 kilometrů, avšak vzdušnou čarou je to vzdálenost mnohem kratší, pouhých 3,5 kilometru.

A v čem spočívá výjimečnost této přehrady? Právě v tom, že se stavbaři rozhodli hydrocentrálu umístit hluboko pod jezero do skal a provrtat k ní dvě kolmé šachty, jimiž bude voda padat na lopatky dvou Francisových turbín a svou obrovskou silou jimi bude otáčet. Přitom museli najít pro řeku, padající do nitra země cestu, kudy by se dostala zase ven. Vybudovali tedy 3,6 km dlouhý vodorovný tunel pod masívem hor, kterým je voda odváděna do vyrovnávací nádrže Lipno II ve Vyším Brodě. Cesta byla hloubena z obou směrů, před půlnocí z 10. na 11. ledna 1956 se tuneláři téměř 3 kilometry od Vyšího Brodu a 650 metrů od podzemního sálu setkali, a to s odchylkou pouze 5 cm!

Kaverna hydrocentrály je vylámána zhruba 200 metrů pod povrchem terénu ve skalním žulovém masivu. Její rozměr je srovnatelný s hlavní lodí Svatovítského chrámu na Pražském hradě. Do podzemní jeskyně směřoval ze strany pod sklonem 45 stupňů neobvyklý šikmý tunel, budoucí komunikační cesta pro elektrárnu, kterou se pak spouštěly dolů do hlubin ocelové turbíny a celé obrovské díly obou hydrogenerátorů. Tato komunikační šachta je dodnes zachována.

Zároveň s výstavbou lipenské hydroelektrárny bylo nutno na vhodném místě vybudovat menší přehradu zvanou Lipno II., v níž by se zachycovala voda vypouštěná z velké přehrady při provozu špičkové elektrárny. Nová elektrárna u vyrovnávací nádrže zahájila provoz na jaře 1957 a její roční výkon je 12 milionů kWh.

Hugo Roldán
odd. styku s veřejností

Povodí Vltavy, státní podnik
Holečkova 3178/8
150 00 Praha 5 – Smíchov
Tel.: 221 401 960
GSM: 734 641 760
e-mail: hugo.roldan@pvl.cz

Na území o celkové rozloze 28 708 km² spravuje státní podnik Povodí Vltavy téměř 22 000 km vodních toků v hydrologickém povodí Vltavy a v dalších vymezených hydrologických povodích, z toho je 5 533 km významných vodních toků, přes 12 000 km určených drobných vodních toků a dalších více než 4 300 km neurčených drobných vodních toků. Dále má právo hospodařit se 110 vodními nádržemi a 9 poldry, z toho je 31 významných vodních nádrží, s 21 plavebními komorami na Vltavské vodní cestě, 49 pohyblivými a 298 pevnými jezy a s 20 malými vodními elektrárnami.